

NOTAT

19. marts 2013
Sagsnr. 2013-1205

JAIC//kwo/kat

Høringsnotat om forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere (flere oplysninger i RUT, hjemmel til administrative bødeforelæg mv.)

1. Generelt

Lovforslaget blev sendt i ekstern høring d. 20. februar 2013 med frist til den 5. marts 2013.

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende organisationer og myndigheder m.v.: KL, Danske Regioner, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Kristelig Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark (LO), FTF, Akademikernes Centralorganisation (AC), Kristelig Fagbevægelse, Ledernes Hovedorganisation, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Advokatrådet, Data-tilsynet, Erhvervsstyrelsen (Team Effektiv Regulering), Rigsadvokaten og Politidirektøren i København.

Følgende hørte organisationer afgivet høringssvar:
DA, LO, FA, AC, FTF; KTO, Advokatrådet og Rigsadvokaten.

Derudover har International Transport Danmark (ITD), Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BAT) og Det Faglige Hus afgivet svar.

Følgende har oplyst, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget: Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, og Det Faglige Hus.

2. Det nærmere indhold af høringssvarene og Beskæftigelsesministeriets (BM) bemærkninger hertil:

2.1. Generelt

DA bemærker, at det er vigtigt, at man er påpasselig med ikke at bidrage til at skabe et negativt billede af brug af udenlandsk arbejdskraft og udenlandske tjenesteydere i Danmark. Efter **DA**'s vurdering bør reglerne i RUT alene skærpes i det omfang, der er et dokumenteret behov. **DA** mener fx ikke at der er belæg for at udvide hvervgiveransvaret til nye brancher (rengøringsydelse), som der er lagt op til i finanslovsaftalen for 2013.

LO, **FTF** og **AC** er positive overfor forslaget.

LO er især positive i forhold til muligheden for et risikobaseret tilsyn med, om virksomheder reelt er etableret i hjemlandet via oplysning om momsnummer. **LO** er tilfreds med den øgede adgang til oplysninger, som vil give de faglige organisationer bedre muligheder for at sikre danske løn- og arbejdsvilkår, samt tilfreds med

at Arbejdstilsynet får mulighed for at anvende administrative bødeforelæg ved manglende anmeldelse til RUT.

LO kritiserer i øvrigt, at forslaget ikke giver Arbejdstilsynet ansvar for at føre tilsyn med hvervgiverpligten, hvilket er en problemstilling LO har gjort opmærksom på overfor både den tidligere og nuværende regering. LO henviser til, at erfaringen har været, at overtrædelser af hvervgiverpligten ikke er blevet håndhævet, idet Arbejdstilsynet ikke er blevet som tilsynsmyndighed. Dette har ifølge LO betydet, at der endnu ikke foreligger en tilstrækkelig bødepraksis, som kan danne grundlag for at anvende administrative bødeforelæg i forhold til hvervgiveren.

AC foreslår, at de mulige tiltag om hvervgiverpligten, som fremgår af social dumping-rapporten også tages med i lovforslaget. Det drejer sig om en udvidelse af hvervgiverpligten, og om at Arbejdstilsynet fremover skal føre tilsyn med hvervgiverpligten. AC henviser til, at en styrket håndhævelse af RUT-reglerne må indebære, at Arbejdstilsynets tilsyn også omfatter hvervgiveren.

FTF bemærker, at det er vigtigt, at de respektive myndigheder udstyres med ressourcer i fornødent omfang for at kunne forbedre bekæmpelsen mod social dumping. **AC** bemærker, at forslaget kan bidrage til at udenlandske virksomheder i større udstrækning anmelder deres aktivitet i Danmark. AC peger på, at flere og bedre oplysninger om udenlandske virksomheder kan bidrage til at sikre, at de ansatte på danske arbejdspladser arbejder under ordentlige forhold.

DA bemærker, at DA principielt ikke kan støtte forslaget om at give Arbejdstilsynet hjemmel til at udstede administrative bødeforelæg for overtrædelse af RUT-anmeldelsespligten. DA finder generelt, at beføjelser til at udstede bøder af retssikkerhedsmæssige årsager skal være et anliggende for politi-, anklagemyndighed og domstolene. DA bemærker desuden, at såfremt bøden ikke vedtages, vil sagen alligevel skulle overgives til anklagemyndigheden med henblik på, at sagen evt. fremmes for domstolene.

Advokatsamfundet bemærker, at muligheden for at udstede administrative bødeforelæg som hovedregel bør forbeholdes politi- og anklagemyndigheden, men at der i forbindelse med håndhævelse af anmeldelsespligten til RUT kan være et helt særligt behov for effektiv kontrol og håndhævelse, når udenlandske virksomheder er kortvarigt i landet. Derfor mener Advokatsamfundet ikke, at der knytter sig retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved den ordning, som lovforslaget lægger op til, hvorefter Arbejdstilsynet kan få hjemmel til at udstede administrative bødeforelæg. Advokatsamfundet henviser til, at Arbejdstilsynet i forvejen har hjemmel til at udstede administrative bødeforelæg for overtrædelse af arbejdsmiljøloven.

ITD er betænkelig ved en udvidelse af anmeldelsespligten til RUT og en øget adgang til oplysninger til RUT uden at der har været foretaget en nærmere analyse af, hvorvidt RUT i det hele taget er i overensstemmelse med EU-lovgivningen blandt andet på baggrund af EU-domstolens afgørelse i C-577/10, hvori et tilsvarende registreringssystem i Belgien blev underkendt.

ITD er i øvrigt imod kravet om RUT-registrering i forhold til ”kombineret transport”, idet det er besværligt for vognmændene og kræver mange administrative ressourcer. ITD mener, at det nuværende RUT-system i forhold til registreringen

af ”kombineret transport” er formålsløs i forhold til at sikre arbejdsvilkårene for udenlandske chauffører. ITD henviser til, at Arbejdstilsynet selv uden registrering har adgang til at kontrollere, om arbejdsmiljøreglerne efterleves. ITD henviser i den forbindelse til, at udenlandske lastbiler allerede er underkastet registreringslandets arbejdsmiljøregler. ITD mener, at kravet om registrering er i strid med EU’s proportionalitetsprincip.

BAT ønsker en hjemmel til, at der etableres en ”tællefunktion” i RUT, således at det fremgår, hvor mange udstationerede arbejdstagere, der er på den enkelte plads. Funktionen vil have betydning i forhold til at kunne prioritere arbejdet med at sikre løn og arbejdsvilkår, samt i forhold til at kunne opgøre evt. efterbetalingskrav, hvis ikke de udstationerede har fået den aftalte løn.

BM’s bemærkninger:

I forbindelse med dommen C-577/10 om det belgiske anmeldelsessystem Limosa har Beskæftigelsesministeriet udarbejdet et notat om dommen, som er oversendt til Folketinget, jf. vedlagte. Det fremgår bl.a. af notatet, at ”...Domstolen principielt anerkender muligheden for at kræve forhåndserklæring fra selvstændige uden ansatte. Imidlertid fastslår dommen, at Belgien ikke har argumenteret godt nok for, at ordningen er proportional. Dette er baggrunden for, at domstolen indleder konklusionen med ”under disse omstændigheder”. Der kan derfor ikke drages konkrete konklusioner af dommen i forhold til de danske regler om anmeldelsespligt for selvstændige til RUT. ”

I forbindelse med finanslovsaftalen for 2013 om initiativer mod social dumping er det blandt aftalt, at udvide hvervgiverpligten til også at omfatte rengøringsydelse. En udvidelse af hvervgiverpligten kræver ikke en lovændring, idet beskæftigelsesministeren allerede har en bemyndigelse efter lovens § 7 d, stk. 3, til at udvide pligten til andre brancher. Udvidelsen vil ske administrativt via en bekendtgørelse, som forinden skal i høring hos arbejdsmarkedets parter. Bekendtgørelsen vil blive sendt i høring i løbet af foråret og forventes at træde i kraft 1. juli 2013 samtidig med de øvrige ændringer af udstationeringsloven.

Det fremgår endvidere af finanslovsaftalen, at aftalepartierne er enige om at undersøge, hvorvidt Arbejdstilsynet hensigtsmæssigt kan gøres til tilsynsmyndighed vedrørende overtrædelser af hvervgiverpligten. Der er sat en analyse i gang, som forventes færdig inden sommer og som efterfølgende vil kunne gøres til genstand for politiske drøftelser og eventuelle lovændringer. Det er derfor ikke relevant at omtale analysen i det foreliggende lovforslag.

Kravet om RUT-registrering af kombineret transport følger ikke af lovforslaget, men af de eksisterende regler og fortolkningen heraf og derfor kommenteres de ikke nærmere i høringsnotatet.

I forhold til BAT’s ønske om at få en ”tællefunktion” i RUT, så der kan gives offentlig adgang til oplysning om antal ansatte, er ministeriet ved at undersøge muligheden herfor.

*Det bemærkes i øvrigt, at **Datatilsynet** har fremsendt høringssvar til udkast til lovforslag, som er adresseret nedenfor. Derudover har **Datatilsynet** genfremsendt tilsynets høringssvar af 8. februar 2010, som blev fremsendt i forbindelse med den*

seneste ændring af udstationeringsloven. BM har ikke forholdt til dette tidligere høringsvar, da det ikke vedrører nærværende lovforslag.

2.2. Konkrete bemærkninger

§ 5, nr. 1:

DA bemærker til denne bestemmelse, hvorefter ”bestemmelser om et sikkert og sundt arbejdsmiljø i anden lovgivning” skal overholdes ved udstationering, at den ikke er tilstrækkelig klar og afgrænset med hensyn, hvilke forpligtelser en udenlandsk tjenesteyder er underlagt.

BM's bemærkninger:

Bestemmelsen i lovforslaget er nu præciseret, således at det klart fremgår af lovteksten hvilken anden lovgivning, der er tale om, nemlig lov om sikkerhed m.v. for offshoreanlæg til efterforskning, produktion og transport af kulbrinter (offshoresikkerhedsloven) samt kapitel 4 A i lov om luftfart. Det bemærkes, at der ikke er tale om nogen materielle ændringer i forhold til offshoreområdet og luftfartsområdet.

§ 7 a, stk. 5, 2.pkt.:

LO efterlyser en nærmere og bedre begrundelse for, at fristen for at anmelde ændringer fastsættes til 3 dage og ikke senest samtidig med, at ændringen foretages. **LO** henviser til, at fristen for at anmeldelse i RUT er senest samtidig med, at arbejdet påbegyndes, og at problemer/muligheder vedrørende registrering i forbindelse med opgavens påbegyndelse og registrering af ændringer må være identiske. **LO** henviser i øvrigt til, at det må være et fåtal af de professionelle erhvervsdrivende, der kommer til Danmark, som ikke er i besiddelse af udstyr, hvorfra anmeldelse og ændringer kan foretages online.

ITD ønsker, at fristen for at anmelde ændringer til oplysninger i RUT bibeholdes på de nuværende 8 dage.

AC bemærker, at **AC** ikke ser nogen grund til at udenlandske virksomheder får en frist på 3 dage til at foretage ændringer af oplysningerne i RUT, idet det vil vanskeliggøre kontrollen.

BM's bemærkninger:

Det følger af finanslovsaftalen for 2013 at den nuværende 8-dages frist for at anmelde ændringer til oplysninger i RUT skal forkortes. Med hensyn til forslaget om at forkorte fristen for at anmelde ændringer til RUT fra 8 til 3 dage tages der højde for at også virksomheder, der ikke selv har adgang til internettet kan anmelde ændringer af oplysninger i RUT rettidigt. Den pågældende virksomhed vil fx kunne foretage ændringen fra et offentligt bibliotek, også selvom fristen løber hen over en weekend. Begrundelse for at foreslå en frist på 3 dage til at foretage ændringer er blevet uddybet i bemærkningerne til lovforslaget.

§ 7 c, stk. 1:

BAT ønsker, at det tydeliggøres i lovforslaget, at fagbevægelsen kan modtage realtidsdata over det præcise tidspunkt og præcises antal pladser, som vedrører den enkelte registrerede virksomhed.

BM's bemærkninger:

Arbejdsperiode og arbejdssted for levering af den enkelte tjenesteydelse skal anmeldes i RUT. Dette fremgår af loven, og af Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse om RUT-registeret. Desuden fremgår det af lovforslagets bemærkninger til den ændrede bestemmelse i § 7 c, stk. 1, om øget offentlig adgang. Det fremgår således, at hvis tjenesteydelsen leveres på flere forskellige arbejdssteder, bliver der også givet oplysninger om, hvornår arbejdet foregår på det enkelte arbejdssted. Ministeriet vurderer ikke, at der er behov for at præcisere lovforslaget yderligere.

ITD bemærker, at forslaget om at give offentlig adgang til oplysninger om arbejdsperioder – herunder arbejdsperioder for de enkelte arbejdssteder er meget betænkelig, bl.a. fordi oplysningerne vil være frit tilgængelige for konkurrenter, og at det svarer til at offentliggøre en virksomheds kundekartotek. ITD bemærker, at det vil have fundamental økonomisk betydning for en virksomhed at offentliggøre oplysninger om virksomhedens kunder, som er en del af virksomhedens økonomiske grundlag. ITD mener, at det er et brud med forvaltningsretlige principper om, at der i den offentlige forvaltning er tavshedspligt, når en virksomhed mv. har interesse i at beskytte oplysninger om personlige eller interne, herunder økonomiske, forhold. ITD mener ikke, at der stilles samme krav i forhold til danske virksomheder, og mener derfor at der er tale om diskrimination på grund af nationalitet.

ITD bemærker endvidere, at det er problematisk at give arbejdsmarkedets parter adgang til yderligere oplysninger parallelt med offentlige myndigheder, uden at der er taget stilling til, hvilke kompetencer der er tillagt de private organisationer.

BM's bemærkninger:

Formålet med RUT er bl.a. at give arbejdsmarkedets parter adgang til oplysninger om udenlandske tjenesteydere, således at de kan varetage opgaven med at sikre løn- og arbejdsvilkår i overensstemmelse den danske aftalemodel. I forhold til danske virksomheder har arbejdsmarkedets parter ligeledes adgang til oplysninger via det Centrale Virksomhedsregister CVR. De oplysninger, som der gives offentlig adgang til i RUT, vurderes at være nødvendige for, at arbejdsmarkedets parter kan varetage deres interesser.

Datatilsynet anmoder om, at det præciseres, hvem der foretager den omtalte videregivelse til offentligheden.

BM's bemærkninger:

Det fremgår nu af bemærkningerne til lovforslaget, at det er Erhvervsstyrelsen (som er dataansvarlig for RUT-registret), der kan give adgang til oplysninger i RUT.

§ 7 e, stk. 4:

ITD mener ikke, at der skal gives bemyndigelse til, at andre end Arbejdstilsynet kan føre tilsyn med anmeldelsespligten til RUT.

BM's bemærkninger:

Der kan være sektorer, hvor det kan være vanskeligt for Arbejdstilsynet at føre tilsyn med RUT, og hvor der i forvejen er andre myndigheder, som fører kontrol med området. Det gælder fx. i forbindelse med offshoreområdet, hvor Energistyrelsen fører tilsyn med overholdelse af de særlige arbejdsmiljø- og sikkerhedsregler på området. Derfor indeholder forslaget en bestemmelse om, at beskæftigelsesministeren efter forhandling med relevant minister kan fastsætte, at tilsyn med anmeldel-

sespligten til RUT indenfor bestemte sektorer varetages af en anden myndighed end Arbejdstilsynet.

§ 10 d:

Rigsadvokaten og Advokatsamfundet har til lovforslagets bestemmelse om administrative bødeforlæg bemærket, at forslaget bestemmelse i § 10 d, stk. 4, om udpantningsret for vedtagne bøder synes overflødig, da en sådan hjemmel allerede eksisterer i § 11 i lov nr. 1333 af 19. december 2008 om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Datatilsynet har bemærkninger til hhv. Arbejdstilsynets og Erhvervsstyrelsens behandling af personoplysninger i forbindelse med strafbare forhold.

BM's bemærkninger:

Lovforslaget vil blive justeret i overensstemmelse med Rigsadvokatens bemærkninger, således at der i bemærkninger henvises til bestemmelserne om udpantningsret i lov om inddrivelse af gælde til det offentlige.

Det forudsættes, at behandlingen af de personoplysninger, der måtte indgå i RUT, sker i overensstemmelse med persondataloven. BM kan i øvrigt oplyse, at Erhvervsstyrelsen ikke håndhæver anmeldelsespligten til RUT – det er på nuværende tidspunkt alene Arbejdstilsynet og i sidste ende politiet, der har denne beføjelse.